

[Fuglsang.]

var den kolde krigs opbrud; det, som præger 60'erne, er indledningen til international afspænding, samarbejde og samhandel, det, som menneskeheden har længtes efter i mange år. Lad mig bare minde om Macmillans og Nixons besøg i Sovjetunionen, Khrustjeps besøg i USA, Eisenhowers ventede besøg i Sovjetunionen, Khrustjeps i Frankrig og endelig, som en foreløbig krone på det hele, topmødet.

Det, som verden, men ikke mindst Europa og vort land, i årevis har haft brug for, ligger inden for rækkevidde. Ikke mindst har De Forenede Nationers økonomiske kommission for Europa gennem årene gang på gang tilrådet øget samhandel mellem øst og vest som middel til at lette økonomisk usikkerhed og vanskelighed. Det er ganske på linje hermed, når Sovjetunionens øverste sovjet nu har rettet en henvendelse til de andre europæiske lande om et virkeligt økonomisk samarbejde, bygget på langvarige varebytningsaftaler, sådan som Sovjetunionen for nylig selv har sluttet en meget stor aftale med Den tyske demokratiske Republik, bygget på udvidet teknisk-videnskabeligt samarbejde. Vi har f. eks. set i pressen, at en fransk og en sovjetisk videnskabsmand hver for sig har udarbejdet en skitse til en fælles energiforsyning, noget, som i sig selv lader ane, hvilke perspektiver der ligger her.

Også for vort eget lands vedkommende er der, omend meget småt, ved at komme gang i østhandelen. Samhandelstallene viser stigning trods de talrige hindringer af økonomisk, politisk og militær art, der stadig væk lægger sig i vejen. At der også i erhvervslivet er en voksende vilje til og forståelse af nødvendigheden af at øge denne samhandel, viser dette års store danske deltagelse på Leipzigermessens. Den er jo netop i år større og mere alsidig end nogen sinde. Overhovedet er denne messe gennem årene blevet en af de vigtige porte mellem øst og vest. Den er med sine righoldige udstillinger fra begge sider et

vidnesbyrd om de virkelig rige muligheder for samhandel til gensidig fordel, der er til stede, blot vi udnytter dem.

I den forbindelse: et af de fortrin, de syv angivelig skulle have i sammenligning med de seks, er, at vi her i de syv står frit med hensyn til vor handel og vore økonomiske forbindelser også uden for selve frihandelsområdet. Denne formelle rets værdi beror imidlertid på, om vi nu også udnytter den til virkelig at optræde frit ud fra vore egne interesser. Det er blevet bekendt, at vi har modtaget en henvendelse fra Sovjetunionen om overholdelse af den mestbegunstigelsesaftale, der eksisterer mellem vore to lande. Det var i vor som i deres interesse, at vi sluttede den — hvorfor skulle vi ellers gøre det? — og det gælder stadig. Men netop derfor giver det bange anelser, at regeringen ikke ret hurtigt har givet et positivt svar på denne henvendelse.

Nu sagde netop det ærede medlem hr. Per Hækkerup, at han håbede, at toldnedsættelserne også ville komme til at omfatte andre GATT-lande, og jeg ved, at det er muligt at gennemføre det. Men hvis der er noget i talen om, at man ønsker en virkelig bred frihandel, burde så ikke en naturlig positiv stilling til Sovjetunionens henvendelse være inden for rækkevidde?

Men nok om det. Det skridt, man fra partier, strækkende sig fra retsforbundet og det ærede medlem hr. Aksel Larsen på den ene side til det konservative folkeparti på den anden side, i dag vil foretage, og i sammenhæng hermed — jeg understreger: i sammenhæng hermed — det forsvarsforlig, der bliver det næste trin, er afgjort i modstrid med de muligheder for afspænding, som nu er inden for almindelig rækkevidde. Kommunisterne vil ikke have noget ansvar for en sådan politik. Vi har gennem årene kæmpet på linje med alle, der vil afspænding og fredelig sameksistens, sådan som vi også har kæmpet for vort lands økonomiske og nationale selvbestemmelsesret. Derfor vil vi også nu stemme imod Danmarks tilslutning til frihandelssam-